

EMILIAN DOBRESCU

Ghid de admitere
la facultate
în străinătate

HUMANITAS

Cuprins

Introducere	7
-------------------	---

Partea I. Înainte de plecarea la facultate

Capitolul 1. Cât de greu este să luăm o decizie?	13
1.1. Care sunt motivele?	14
1.2. Facultatea în România	16
1.3. Clasamentele universităților/facultăților	19

Capitolul 2. Sistemele educaționale și procesul de aplicare	22
2.1. Țările de Jos	29
2.2. Belgia	35
2.3. Danemarca	37
2.4. Marea Britanie	38
2.5. Suedia	43
2.6. Germania	46
2.7. SUA	47

Capitolul 3. Dosarul de aplicare	59
3.1. Contează diplomele obținute în liceu?	60
3.2. Bugetul pentru aplicare și înrolare	66
3.3. Strategia OPT	67

Capitolul 4. Cazarea	71
4.1. Este chiar atât de complicat?	72
4.2. Bugetul pentru cazare	82

Partea a II-a. După sosirea la facultate

Capitolul 5. Viața în campus și în afara lui	89
5.1. Organizarea campusului	91
5.2. Colegi și prieteni	93
5.3. Activități extrașcolare	96

Capitolul 6. Cheltuieli	97
6.1. Pe ce se duc banii?	97
6.2. Bugetul mediu anual.	99
6.3. Cum stabilim bugetul în funcție de venit?	102
Capitolul 7. Surse de venit	105
7.1. Burse și alocații studentești	105
7.2. Este simplu să ne angajăm?	109
7.3. Alte surse de venit	111
Capitolul 8. Viața de student internațional	114
8.1. Adaptarea la o nouă cultură	114
8.2. Este mult de învățat?	118
8.3. Relația cu familia	122
8.4. Cum ne organizăm timpul?	123
8.5. Independența financiară.	125
Partea a III-a. Viața după facultate	
Capitolul 9. Ce facem mai departe?	131
9.1. Oportunități de studiu după licență.	131
9.2. Oferte de muncă	132
Capitolul 10. Discuții finale.	135
10.1. Cine se mai întoarce în țară?	135
10.2. Performanța academică și profesională	136
10.3. Merită să studiem în străinătate?	137
<i>Mulțumiri</i>	139

Introducere

Anii de liceu sunt o perioadă formativă pentru toți elevii, deoarece, în afară de însușirea unor cunoștințe fundamentale, ei trebuie și să înțeleagă cum funcționează lumea din jurul lor: decizia pe care o vor lua la încheierea acestui ciclu de învățământ le va influența în bună măsură viitorul. După cei patru ani de studii liceale, numeroși elevi decid că următorul pas îl reprezintă studiile universitare. Totuși, nu este destul doar să decidă că vor să meargă la facultate, ci trebuie să devină conștienți de faptul că această etapă academică îi pregătește pentru meseria pe care o vor practica toată viața – iar o decizie bună acum îi va scăpa de foarte multe griji în viitor. De aceea, este recomandat ca, pe durata liceului, elevii să analizeze mai multe aspecte și să vadă ce pasiuni au, ce domenii îi atrag mai degrabă, cât de mult își doresc să se dezvolte din punct de vedere profesional, ce se așteaptă să le ofere locul de muncă, astfel încât la final să le fie cât mai ușor să decidă corect.

E adevărat, sunt foarte multe lucruri de luat în considerare atunci când elevii își aleg facultatea, iar procesul e cu atât mai complicat cu cât, pe lângă domeniul de studiu, intenționează să aleagă și altă țară unde să studieze. E greu să pui în balanță și să vezi dacă merită sau nu să mergi la studii în străinătate, să anticipezi provocările care ar putea apărea pe parcurs sau potențialele avantaje, odată ales un drum sau altul. Deciziile cu impact în viața noastră cer o bună judecată și cumpănire, iar câteodată, nici după ce am luat o hotărâre în cunoștință de cauză, tot nu suntem

pe deplin convinși că am decis corect pentru noi. Oricum ar fi, pentru orice decizie e nevoie să adunăm cât mai multe informații și să comparăm toate variantele posibile.

Pentru a veni în sprijinul elevilor care iau în calcul înscrierea la o facultate din străinătate, am structurat în aceste pagini câteva teme importante care îi vor ajuta să aleagă cea mai bună variantă pentru ei. Trebuie să subliniem că această carte nu se adresează doar elevilor, ci și părinților și îndrumătorilor lor, care vor găsi aici informații legate de viitorul copilului, precum descrieri ale diverselor sisteme educaționale din lume, câteva instrumente care l-ar putea ajuta să se adapteze în străinătate, direcțiile pe care le-ar putea urma după încheierea studiilor universitare și, nu în ultimul rând, informații despre costurile pe care le va presupune noua etapă din viața lui.

Fiindcă, acum nici un an, am trecut și eu prin tot procesul de candidatură la mai multe universități din Europa și din Statele Unite, știu cum e să cauți și să găsești cu greu informații despre diverse facultăți, despre procesul de aplicare, despre viața de student și despre multe altele, pe zeci sau poate chiar sute de site-uri. Pentru oricine dorește să facă o analiză cât mai completă, cercetarea aceasta poate deveni un veritabil vârtej, obositor și amețitor. De aceea, am încercat să rezum aici toți pașii cât mai bine, astfel încât cei care se gândesc să se înscrie la facultate în altă țară să aibă acces la cât mai multe informații, cât mai bine structurate.

Ajuns la facultate în afara granițelor României, mi-am dat seama că ceea ce ne imaginăm despre studiile în străinătate diferă de realitate. În plus, există și lucruri nedocumentate sau despre care am putea crede că nu sunt atât de importante, dar experiența de student internațional mi-a arătat că *toate* amănunțele sunt relevante.

Înainte de a începe procesul de aplicare, trebuie mai întâi să hotărâști dacă faci sau nu acest pas, iar pentru asta trebuie să te informezi bine. Iată de ce am adunat în aceste pagini, într-o prezentare accesibilă, parcursul detaliat al noii călătorii, cu așteptările rezonabile legate de experiența studiilor în străinătate, cu posibilele obstacole de pe drum, cu pregătirea efectivă a dosarului

de candidatură și cu descrierea vieții de zi cu zi într-o altă țară. Sper că vei găsi aici răspunsuri la multe dintre întrebările care îți vin în minte atunci când cântărești avantajele și dezavantajele ce vin la pachet cu această aventură academică. Îți urez lectură plăcută și îți recomand să fii atent la detalii, fiindcă, nu uita, pentru anumite decizii răspunsul stă în lucruri mici.

Mult succes!

Autorul

PARTEA I

Înainte de plecarea la facultate

1. Cât de greu este să luăm o decizie?

Se întâmplă să primim un telefon și să fim rugați să luăm o decizie în legătură cu o problemă într-un interval foarte scurt de timp. Poate avem timp doar o oră să analizăm „datele problemei“ sau poate doar 20 de minute, în orice caz după intervalul de timp sugerat trebuie să sunăm înapoi și să oferim un punct de vedere.

Cazul de mai sus pare un scenariu destul de obișnuit din viața de zi cu zi pe care, cel mai probabil, l-a trăit fiecare dintre noi măcar o dată. Totuși, nu toate deciziile se iau așa. Dacă ne gândim la o mare corporație care își dorește să dezvolte o solidă campanie de marketing, de exemplu, ne putem imagina prin câte ședințe și discuții trec toți angajații acelui departament până se ajunge la un numitor comun în vederea implementării celei mai eficiente strategii. Un astfel de proces poate dura câteva luni, iar decizia finală este, până la urmă, doar un rezultat al unor evaluări statistice și al unor prognoze, deci probabilistică.

Nu te speria, aceasta nu este o carte despre business și management, dar prin scenariile de mai sus vreau să-ți arăt că deciziile sunt de mai multe feluri și cer mai mult sau mai puțin timp de cercetare și analiză, în funcție de categoria din care fac parte. De ce contează să știm asta? Pentru că în acest capitol nu vom discuta numai despre motivele intenției de a pleca în străinătate la facultate, ci și despre complicatul proces parcurs până la luarea unei asemenea hotărâri.

1.1. Care sunt motivele?

Să spunem de la bun început că scenariul nostru se apropie mai mult de cazul de mai devreme, al corporației care urmărește să pună la punct o strategie temeinică de marketing: și noi avem nevoie de timp pentru analiză înainte să facem alegerea corectă. Să luăm așadar lucrurile pe îndelete și să începem prin a arunca o privire asupra motivelor pentru care am alege mai degrabă o facultate din altă țară decât una din România.

Și o să încep cu statutul social; mai precis, vorbim aici atât despre statutul social al studentului, cât și despre cel al părintelui. Numeroși elevi consideră că studiile în străinătate le conferă un fel de aură și că, făcând acest pas, devin superiori colegilor rămași în țară. „Importanța“ pe care și-o arogă vine din impresia lor că ceea ce învață e mai adecvat, mai complex, mai academic, pentru că, nu-i așa?, „studiază în străinătate“. Cam la fel gândesc și unii părinți, mânați de dorința de a se afirma în societate, de a fi percepuți de cei din jur ca niște oameni inteligenți, înțelepți, înstăriți de vreme ce și-au permis să-și „trimită copilul la studii“. Sunt oameni care-și găsesc astfel o modalitate de a se autovalida și de a arăta că nu sunt mai prejos decât restul. Firește că părinții au tot dreptul să se mândrească cu rezultatele copilului, dar nu pentru asta ar trebui să-l încurajeze să plece și nu de aici ar trebui să vină motivarea lui pentru a studia în altă țară. Iar revenind la punctul de vedere al elevilor, voi explica mai pe larg în capitolul 2 cât de complex este parcursul academic din străinătate, care sunt diferențele și particularitățile sale.

Un motiv valid pentru care ți-ai putea dori să faci facultatea în altă parte este că respectivele universități au programe educaționale mult mai diversificate. Pe de altă parte, unele programe s-ar putea să fie într-o nișă profesională inexistentă sau slab reprezentată pe piața muncii din România, ceea ce vine la pachet cu dilema dacă te vei întoarce, sau nu după studii înapoi în țară; e de văzut dacă facultatea absolvită îți oferă oportunități de muncă în România. Sigur, sunt și tineri care decid să plece la studii în străinătate tocmai pentru că își doresc să se stabilească acolo, fie

pentru perspectiva salarială sau de dezvoltare profesională, fie din considerente socioculturale.

Deloc de neglijat sunt și metodele de predare din alte țări, diferite față de cele din România; nu spunem c-ar fi mai bune, mai atractive sau mai eficiente: pur și simplu, sunt diferite, după cum diferite sunt și preferințele fiecăruia dintre noi. În următorul capitol vom discuta mai în amănunțime diversele tipuri de educație, avantajele și dezavantajele corespunzătoare.

Unii tineri își imaginează experiența de facultate precum cea văzută în filme și își doresc să trăiască ceva similar: un campus superb, o bibliotecă pentru studiu, o cantină, spații verzi și multe altele. Când derulezi galeriile de fotografii de pe site-urile universităților, parcă simți cum te transpui în viața de student din filme. Sigur, de cele mai multe ori, tot ce vezi e real, dar sunt și aspecte pe care e bine să le privim mai nuanțat; despre aceste nuanțe vom vorbi în capitolele 5 și 8.

Numeroși tineri din România sunt de părere că profesorii de la universitățile străine sunt mai buni. Și în această privință lucrurile trebuie privite nuanțat. În primul rând, ce este sau cum arată un profesor bun? Este un profesor cu experiență în domeniu, un profesor deschis să primească întrebări, poate un profesor care explică lucrurile într-un mod foarte intuitiv, sau unul riguros care oferă feedback pentru a ne corecta greșelile? Este limpede că nu toți elevii văd lucrurile prin aceeași lentilă, dar, păcălit de sintagma lipsită de precizie „profesor bun“, s-ar putea ca viitorul student să fie în curând dezamăgit. Profit de ocazie ca să subliniez că e greșit să generalizăm atunci când trecem în revistă argumentele și contraargumentele înainte de a lua o decizie importantă; s-ar putea să ne creăm anumite așteptări plecând de la anumite concepții, pentru ca mai apoi să ne dăm seama că lucrurile arată complet diferit în realitate.

Aș mai aminti încă două motive invocate adesea de elevii care hotărăsc să plece în străinătate: în primul rând, majoritatea își doresc să învețe cât mai bine limba engleză, care le-ar deschide perspective interesante de muncă deopotrivă în țară și în afară;

apoi, mulți caută experiența de studii într-un mediu multicultural care să mimeze o dublă călătorie inițiativă, academică și culturală.

Iar acestea sunt doar câteva dintre motivațiile, foarte diverse, ce-ar putea scăpăra scânteia și ar putea încuraja gândul cuiva de a pleca la studii în altă țară. Fiecare elev e diferit, fiecare are propriul temei, propriul vis, propria-i motivație. Tu ce-ți dorești de la o asemenea experiență, ce așteptări ai, ce prejudecăți chiar? Începe-ți căutările pornind de la întrebările: este adevărat ce am auzit despre X? Mi-e suficient acest argument? Ce mai trebuie să iau în plus în considerare? Vom răspunde împreună la aceste întrebări și la multe altele în capitolele care urmează, dar pentru început să vedem cum arată în prezent situația din România.

1.2. Facultatea în România

Dacă tot ne-a venit ideea să plecăm, măcar să fim siguri că opțiunile existente în țară chiar nu se potrivesc cu aspirațiile noastre. Vom discuta în cele ce urmează opiniile cu care ne intersectăm adesea atunci când vine vorba despre facultățile din România; să vedem, este totul doar în alb și negru, sau mai apar și nuanțe de gri?

Una dintre replicile pe care le tot auzim în dezbaterile privitoare la sistemul universitar de la noi este aceasta: „Nu-și fac treaba profesorii“. Ce propoziție sigură pe ea și descurajantă! Și totuși, nu-i amuzant că de cele mai multe ori vine de pe buzele unora care nu au nici o legătură cu sistemul universitar? Poate și-au făcut o opinie după ce au stat de vorbă cu vecina, care are o fată studentă, al cărei profesor de matematică mormăie în loc să predea sau refuză să răspundă la întrebările clasei. Cum subliniam și mai sus, e periculos să pleci de la un caz special și să generalizezi într-o astfel de manieră. Greșeală de raționament. Fără doar și poate, există asemenea profesori în România, dar există câte unii și la universitățile bune din afară. Oricum ar fi, trebuie să evităm să tragem concluzii universale. Și în centrele universitare din România predau oameni cu foarte multe studii și experiență în domeniu